Norsk overlegeforening
DEN NORSKE LEGEFORENING

Den norske legeforening

her.

Deres ref.: 18/5182 Vår ref.:UDM/LMF Dato: 07.11.2018

Høring - Endringer i apotekloven, legemiddelloven og folketrygdlovens kapittel 25

Det vises til brev fra Legeforeningen av 19. september 2018.

Styret i Norsk overlegeforening (Of) behandlet saken i styremøtet 15. oktober 2018 Styret vedtok følgende uttalelse:

Merknader til foreslåtte endringer i apotekloven, legemiddelloven og folketrygdlovens kapittel 25:

Of har gått igjennom saken og forslagene til endringer. Of støtter på prinsipielt grunnlag at overtredelsesgebyr kan være et hensiktsmessig virkemiddel der dagens reaksjonsmidler ha vist seg å ikke være tilstrekkelige til å reagere effektivt og hensiktsmessig og dermed heller ikke har den nødvendige preventive effekten for å sikre etterlevelse av regelverket.

Of registrerer at departementet ikke foreslår konkrete bestemmelser om hvordan overtredelsesgebyret skal utmåles og heller ikke beløpsstørrelser. Departementet opplyser at forskriftsbestemmelser om utmåling, betaling mv vil sendes på høring etter at det er nærmere bestemt hvilke overtredelser det skal kunne ilegges overtredelsesgebyr for. Høringen beskriver derfor bare prinsipper som er tenkt lagt til grunn for utmålingen, men uten at det antydes nivå på gebyret mv.

Of har forståelse for at det kan være hensiktsmessig å vente med nærmere beskrivelse av nivå på gebyret mv, samtidig som Ofs vurdering av om overtredelsesgebyr bør innføres kan avhenge av nettopp nivå mv. Of støtter prinsippet departementet beskriver om at overtredelsesgebyret må være så høyt at det har nødvendig preventiv effekt, samtidig som det ikke må være uforholdsmessig sett i forhold til overtredelsens art og konsekvenser, samt hvem som er overtreder og overtreders betalingsevne. Ofs støtte til at det kan være hensiktsmessig i visse tilfeller med overtredelsesgebyr forutsetter at nivået på gebyret er et nivå OF kan slutte seg til.

Of støtter at skyldkravet ved overtredelsesgebyr overfor fysiske personer skal være subjektiv skyld, ved at det kreves forsett eller uaktsomhet. Of kan også gi støtte til et objektivt skyldkrav overfor virksomheter som omfattes som foretak – i tråd med det som ligger til grunn for

departementets vurdering i Prop. 60 L (2017-2018).

Særskilte merknader til foreslåtte endringer i folketrygdloven og blåreseptforskriften

Etter Ofs syn er det viktig at ileggelse av overtredelsesgebyr skjer etter en konkret vurdering, og Of støtter således at innføring av overtredelsesgebyr er en "kan" bestemmelse, og ikke en "skal" bestemmelse. Dette gir rom for utøving av skjønn ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges. Særlig viktig er dette etter Ofs syn ved forskrivning av legemidler, medisinsk forbruksmateriell og næringsmidler da forskrivning i seg selv ofte er resultat av legens konkrete og skjønnsmessige vurdering.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Helse- og omsorgsdepartementet legger i høringsnotatet gjennomgående til grunn at de etater som får oppgaven med å ilegge overtredelsesgebyr og de etater som er klageinstans for ilagte gebyr, kan dekke eventuelle økte kostnader innenfor gjeldende budsjettrammer.

Selv om kontroll- og tilsynsansvaret allerede ligger på disse myndighetene, pålegges de respektive myndigheter nye oppgaver ved innføring av overtredelsesgebyr. Det kan tenkes at departementet har rett i at innføring av overtredelsesgebyr i noen tilfeller vil medføre redusert bruk av andre virkemidler. Of er likevel kritisk til det stadige tilfanget av oppgaver som tilføres ulike aktører uten at det samtidig følger midler til å håndtere økte kostander.

Til illustrasjon nevnes at myndigheten til å ilegge overtredelsesgebyr for overtredelse av blåreseptforskriften foreslås lagt til Helfo, med Helseklage som klageinstans. På helseklage.no fremkommer det at saksbehandlingstiden for administrative reaksjoner i dag er på 10 -11 måneder. Dette omfatter alvorlige saker som advarsel, tilbakekall og suspensjon av autorisasjon, begrensning i autorisasjonen og tap av retten til å rekvirere legemidler i gruppe A og B. En så lang saksbehandlingstid er etter Ofs syn et rettssikkerhetsproblem, særlig der vedtak ikke er gitt oppsettende virkning. Det er etter Ofs syn grunn til å frykte at saksbehandlingstiden vil øke dersom Helseklage tilføres nye oppgaver uten at dette samtidig kompenseres økonomisk. Det er på denne bakgrunn Ofs syn at det er uheldig hvis det innføres nye oppgaver uten at det samtidig følger friske midler med oppgavene.

Med vennlig hilsen
Norsk overlegeforening

Jon Helle (sign.)
leder